

ONDERZOEKSMEMO ALTERNATIEVEN WEGENHEFFING

1. AANLEIDING

Door de Verenigde Vergadering van waterschap Hollandse Delta is op 6 mei 2020 een motie aangenomen om in nauw overleg met de provincie te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de belastingheffing ter dekking van de kosten voor het wegenbeheer (de wegenheffing) meer in het kader van de rest van Nederland te brengen.

Motie: Onderzoek Aanpassing Wegenheffing (6 mei 2020)

Constaterende dat:

- WSHD een aparte wegenheffing hanteert om de kosten voor deze wegenbeheertaak te kunnen verdelen over de vier categorieën 'ingezeten', 'gebouwd', 'ongebouwd' en 'natuur';
- De kostentoedeling voor deze wegenheffing is vastgelegd in het provinciaal Reglement;
- De wegenbeheertaak slechts aan 5 van de 21 waterschappen is toegewezen;
- Dat in de rest van Nederland de kosten voor het wegenbeheer aan de belastingplichtigen voor de algemene belastingen worden toebedeeld en niet apart worden doorberekend aan de eigenaren van ongebouwde percelen (de categorie 'ongebouwd' en 'natuur');

Overwegende dat:

- Het principebesluit voor overdracht van de wegentaak nog een lang tijdspad vraagt om geëffectueerd te worden;
- De aanpassing van het belastingstelsel een lang traject vereist, alvorens de wettelijke basis is geregeld om de kosten op een andere wijze te verdelen;
- Het provinciaal Reglement eenvoudig(er) kan worden aangepast.

Verzoekt het college van D&H:

- In samenspraak met Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland onderzoek te doen naar een aanpassing van het provinciaal Reglement, waarbij de verdeling van de (extra) kosten voor het wegenbeheer (meer) conform de rest van Nederland verloopt;
- De resultaten van dit onderzoek uiterlijk in het eerste kwartaal van 2021 te presenteren aan de VV.

Daarop is contact gezocht met de provincie Zuid-Holland om te bezien welke mogelijkheden en beperkingen er zijn om te bezien of een betere verdeling van de lasten mogelijk is. Daarbij zijn mogelijkheden onderzocht om een 'level playing field' te creëren, waarbij de extra wegenheffing voor ongebouwde en natuur-percelen beperkt wordt of vervalt. Aangezien de provincie in 2021 een Reglementswijziging wil doorvoeren, kan dit onderzoek daarin worden meegenomen. Vanuit de zijde van Hollandse Delta is toegezegd om het onderwerp verder te verduidelijken. Dit onderzoeksmemo kan gedurende het onderzoek worden aangevuld met voortschrijdende inzichten. Daarbij is gebruik gemaakt van de kennis van de andere wegbeherende waterschappen. In de bijlage zijn enkele kenmerken naast elkaar gezet.

In dit memo wordt eerst nader ingegaan op het juridisch kader van de wegenheffing en de verschillende varianten voor een mogelijke aanpak worden naast elkaar gezet. De uitkomsten van dit onderzoek worden aan de einde van dit memo beschreven, waarbij ook de vervolprocedure is geschetst.

2. JURIDISCH KADER

De wettelijke basis voor de wegenheffing wordt gevonden in de Waterschapswet artikel 122a en 122b. Daarbij vormen de cursief aangegeven wetsteksten aanknopingspunten voor het onderzoek naar mogelijkheden voor de toedeling van de kosten.

Artikel 122a

1. Ter bestrijding van kosten die zijn verbonden aan de behartiging van de taak ter zake van het wegenbeheer kan, binnen het gebied waar deze taak wordt uitgevoerd, onder de naam wegenheffing een heffing worden geheven.
2. De wegenheffing *kan worden geheven*^[1] van hen die:
 - a. ingezetenen zijn;
 - b. krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van ongebouwde onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen;
 - c. krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van natuurterreinen;
 - d. krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van gebouwde onroerende zaken.
3. Op het tweede lid is [artikel 116](#) van toepassing.

Artikel 122b

1. Het algemeen bestuur stelt ten behoeve van de in [artikel 122a](#) bedoelde heffing een verordening vast, waarin voor elk van de categorieën van heffingsplichtigen de toedeling van het kostendeel is opgenomen.
2. *Bij reglement wordt bepaald aan welke regels de toedeling van het kostendeel*^[2], bedoeld in het eerste lid, voldoet. Daarbij kunnen de [artikelen 118 tot en met 121](#) van overeenkomstige toepassing worden verklaard.
3. De heffing, bedoeld in [artikel 122a](#), *kan onderdeel uitmaken*^[3] van de in [artikel 117](#) bedoelde heffing.

In het huidige Reglement van Bestuur waterschap Hollandse Delta is in hoofdstuk 5, artikel 21 de kostentoedeling van de wegentaak opgenomen.

Hoofdstuk 5. Kostentoedeling wegentaak.

Artikel 21.

1. Ter bestrijding van kosten die zijn verbonden aan het wegenbeheer wordt door het waterschap onder de naam wegenheffing een heffing geheven.
2. De toedeling van het kostenaandeel aan de categorie ingezetenen wordt bepaald aan de hand van de gemiddelde inwonerdichtheid per vierkante kilometer in het gebied waar de wegentaak wordt uitgevoerd en aan de overige categorieën op basis van de waardeverhoudingen van de onroerende zaken in het economisch verkeer in het gebied waar deze taak wordt uitgevoerd.
3. De artikelen 116, 118, 119, 120 eerste, vijfde en zesde lid, evenals artikel 121 van de Waterschapswet zijn van overeenkomstige toepassing.

Op basis van dit juridisch kader is de huidige Kostentoedelingsverordening (KTV) voor de Watersysteemheffing en voor de Wegenheffing opgezet. Dit is als variant 0 beschreven in de volgende paragraaf.

3. VARIANT 0: HUIDIGE KOSTENTOEDELINGSVERORDENING (KTV)

Ten behoeve van de kostentoedelingsverordening (KTV) is -conform de wettelijke en reglementsbepalingen- binnen het taakgebied van het wegenbeheer zowel de inwonerdichtheid als de waardeverhoudingen tussen gebouwde eigendommen, natuurterreinen en overige ongebouwde eigendommen bepaald.

Ten behoeve van de KTV 2021 is de inwonerdichtheid bepaald op 866 inwoners/km². In tabel 1 is de waardeverhouding van gebouwd, natuur en overige ongebouwde percelen aangegeven.

[1] aanleiding voor variant 1

[2] aanleiding voor variant 2 en 3

[3] aanleiding voor variant 4

Categorie		KTV 2016	KTV 2021
Gebouwd	M€	74.745	94.230
Ongebouwd	M€	18.372	18.343
- openbare wegen		10.648	11.315
- spoorwegen		3.863	2.788
- agrarische gronden		3.513	3.852
- bouwpercelen		347	388
Natuur	M€	154	162
Totaal	M€	93.271	112.735

Tabel 1: Waardebepaling heffingscategorieën (peildatum 1-1-2014 resp. 1-1-2019)

Op basis daarvan wordt de verdeling van de kosten voor het wegenbeheer in de KTV vastgelegd, zoals in tabel 2 is aangegeven, waarbij ook de tarieven zijn aangegeven, die op basis van de KTV 2016 in de programmabegroting 2020 zijn vastgesteld en die op basis van de voorgestelde KTV 2021 zouden zijn geraamd (op basis van dezelfde Programmabegroting 2020). Daarnaast zijn de berekende tarieven op basis van de Programmabegroting 2021 gegeven. Hierdoor is het effect van de nieuwe Kostentoedelingsverordening apart inzichtelijk gemaakt ten opzichte van de begrote kosten voor het wegenbeheer in 2021.

Categorie	KTV 2016	Tarief 2020 [#]	KTV 2021	Tarief 2021 ^o
Ingezetenen	40,00%	€ 15,37	40,00%	€ 15,67
Gebouwd	47,87%	0,0064%	50,15%	0,0064%
Ongebouwd	12,03%	€ 21,25/ha	9,76%	€ 17,92/ha
Natuur	0,10%	€ 1,18/ha	0,09%	€ 1,12/ha

Tabel 2: Verdeling van de kosten met tarieven

#: tarieven, berekend op basis van de Programmabegroting 2020 en de KTV 2016
 o: tarieven, berekend op basis van de Programmabegroting 2021 en de KTV 2021

Zoals ook in de motie gesteld, krijgen de eigenaren van natuurterreinen en overige ongebouwde percelen binnen het taakgebied een belastingaanslag voor het krijgen, terwijl voor het overgrote deel van Nederland een vergelijkbare akkerbouwer of natuurterreinbeheerder géén extra wegenaanslag krijgt. Op basis van de standaardprofielen zijn daarbij de volgende aanslagen berekend voor de wegenheffing:

- Voor een akkerbouwbedrijf met 60 ha landbouwgrond betekent dit een belastingaanslag van € 1.275 in 2020 resp. € 1.075 in 2021 voor de wegenheffing.
- Voor een eigenaar van een natuurterrein met 1.000 ha geeft dit een belastingaanslag van € 1.180 voor 2020 resp. € 1.120 voor 2021 ter dekking van de kosten voor het wegenbeheer.

Deze aanslagen kunnen worden vergeleken met de heffingen voor de eigenaren van gebouwde objecten:

- Voor een eigenaar van een woning met een waarde van € 250.000 moet voor de wegenheffing een bedrag van € 16 voor 2020 en 2021 betalen. Een woning met een WOZ waarde van € 750.000 betaalt € 48 per jaar, zowel in 2020 als in 2021.
- De eigenaar van een groothandel met een WOZ-waarde van € 2.400.000 betaalt € 153 in 2020 resp. 2021 voor de wegenheffing.

4. VARIANT 1: VRIJSTELLING AGRARISCHE PERCELEN EN NATUURTERREINEN

In het overgrote deel van Nederland worden de kosten voor het wegenbeheer via de rijks-, provinciale of gemeentelijke belastingen geheven. Via het provincie- en gemeentefonds vindt daarbij ook overdracht van het Rijk naar de provincies c.q. gemeenten plaats. De kosten voor het wegenbeheer komen dus uit de rijksbelastingen, de provinciale opcenten en de gemeentelijke belastingen. Daarbij worden de eigenaren van ongebouwde percelen en natuurterreinen niet extra belast.

De uitzondering daarop is bij de wegenheffing in de gebieden waar een waterschap het beheer van de regionale wegen behartigt. Daarbij krijgen agrariërs en natuurterreinbeheerders wel een aanslag voor het wegenbeheer, zoals in de vorige paragraaf is aangegeven.

Daarbij speelt de 'weeffout' ook een belangrijke rol.

Commissie Aanpassing Belastingstelsel: "Waterschapsbelastingen: klaar voor de toekomst"
De wetgever heeft bij wetsfictie[@] er bewust voor gekozen om wegen en spoorwegen als ongebouwde onroerende zaken aan te merken. Infrastructuur heeft een relatief hoge waarde, wat gevolgen heeft voor het aandeel dat de categorie ongebouwd als geheel in de kostentoedeling heeft. Als in een gebied kostbare infrastructuur wordt aangelegd en de kostentoedeling wordt gewijzigd, draagt de gehele categorie ongebouwd hiervan de gevolgen. Alhoewel de wetgever bewust ervoor gekozen heeft om wegen, spoorwegen en agrarisch ongebouwd tot dezelfde categorie te laten behoren, heeft de agrarische sector hiervan al bij de inwerkingtreding van de Wet modernisering waterschapsbestel een punt gemaakt. De sector heeft aangegeven het onredelijk te vinden dat zij meer voor het water-beheer moet betalen als er nieuwe infrastructuur wordt aangelegd. Het belang van de agrarische sector bij de taakuitoefening neemt immers niet toe als er meer infrastructuur in het gebied komt. Dit effect is de 'weeffout' gaan heten.

[@] wetsfictie: maakt een ruimere toepassing van een wet mogelijk: wegen en spoorwegen worden gerekend tot de 'onbebouwde eigendommen'.

De 'weeffout' kan verduidelijkt worden aan de hand van de gegevens uit het onderzoek voor de KTV 2021. In tabel 3 wordt duidelijk de agrarische gronden en natuurterreinen ongeveer 75% van het oppervlakte hebben, maar samen 3,5% van de waarde vertegenwoordigen.

Categorie	Oppervlak [ha]	%	Waarde [MC]	%
Gebouwd	13.101	14,9	94.230	83,6
Ongebouwd	63.162	71,9	18.343	16,3
- openbare wegen	7.683	8,7	11.315	10,0
- spoorwegen	225	0,3	2.788	2,5
- agrarische gronden	55.034	62,6	3.852	3,4
- bouwpercelen	220	0,3	388	0,4
Natuur	11.586	13,2	162	0,1
Totaal	87.849		112.735	

Tabel 3: Oppervlakte en waarde voor de verschillende categorieën

Vanuit de een 'level playing field' met de rest van Nederland is in variant 1 gekeken naar de mogelijkheid om de categorieën Ongebouwd en Natuur vrij te stellen van de heffing. De Waterschapswet verwoordt in artikel 122a lid 2, dat de verdeling van de heffing over vier verschillende categorieën kan plaats vinden. In het Reglement zou dus op basis van bovenstaande beschouwing verklaard kunnen worden, dat de eigenaren van ongebouwde percelen (al of niet natuurterreinen), vrijgesteld kunnen worden van de wegenheffing.

In dat geval zou de systematiek gehanteerd kunnen worden, dat het 'solidariteits'-deel van de wegenheffing wordt opgebracht door de ingezetenen op basis van de inwonerdichtheid (variërend van 30% tot 40%) en dat het profijt-gedeelte opgebracht wordt door de categorie 'gebouwd', waarbij de aanslag wordt bepaald door de waarde van het gebouwde object.

Categorie	Tarief 2021	Variant 0		Variant 1	
		verdeling	Tarief [#]	Verdeling	Tarief [#]
Ingezetenen	€ 15,67	40,00%	€ 15,67	40,00%	€ 15,67
Gebouwd	0,0064%	50,15%	0,0064%	60,00%	0,0077%
Ongebouwd	€ 17,92/ha	9,76%	€ 17,92/ha	0,00%	€ 0,00/ha
Natuur	€ 1,12/ha	0,09%	€ 1,12/ha	0,00%	€ 0,00/ha

Tabel 4: Verdeling van de kosten met tarieven variant 1

#: tarieven zijn berekend op basis van de Programmabegroting 2021

Deze variant betekent dat de eigenaren van ongebouwde percelen niet belast worden met een extra wegenheffing, maar dat eigenaren van gebouwde objecten een hogere bijdrage moeten betalen. Op basis van bovenstaande gegevens komt dit neer op:

- Voor een eigenaar van een woning met een waarde van € 250.000 moet in plaats van € 16 nu € 19,25 per jaar voor de wegenheffing betalen. Voor een woning met een WOZ-waarde van € 750.000 stijgt de wegenheffing van € 48 naar € 57,75.
- De eigenaar van een groothandel met een WOZ-waarde van € 2.400.000 betaalt nu geen € 154 maar € 185 per jaar voor de wegenheffing.

5. VARIANT 2: VRIJSTELLING AGRARISCHE PERCELEN EN NATUURTERREINEN EN GELIJKTREKKEN VAN HET KOSTENAANDEEL INGEZETENEN

Deze variant is in hoofdlijnen gelijk aan variant 1 met dien verstande dat het aandeel van de ingezetenen wordt gelijkgetrokken met het aandeel bij de watersysteemheffing. In de huidige kostentoedelingsverordening betekent dit een verhoging van 40% naar 45%.

Categorie	Tarief 2021	Variant 0		Variant 2	
		verdeling	Tarief [#]	Verdeling	Tarief [#]
Ingezetenen	€ 15,67	40,00%	€ 15,67	45,00%	€ 17,63
Gebouwd	0,0064%	50,15%	0,0064%	55,00%	0,0070%
Ongebouwd	€ 17,92/ha	9,76%	€ 17,92/ha	0,00%	€ 0,00/ha
Natuur	€ 1,12/ha	0,09%	€ 1,12/ha	0,00%	€ 0,00/ha

Tabel 5: Verdeling van de kosten met tarieven variant 2

#: tarieven zijn berekend op basis van de Programmabegroting 2021

Deze variant betekent dat de eigenaren van ongebouwde percelen niet belast worden met een extra wegenheffing, maar dat ingezetenen en eigenaren van gebouwde objecten een hogere bijdrage moeten betalen. Op basis van bovenstaande gegevens komt dit neer op:

- Een ingezetene (binnen het taakveld van de wegenheffing) moet in plaats van € 15,67 nu € 17,63 per jaar voor de wegenheffing betalen.
- Voor een eigenaar van een woning met een waarde van € 250.000 moet in plaats van € 16 nu € 17,50 per jaar voor de wegenheffing betalen, terwijl voor een woning met een waarde van € 750.000 de wegenheffing stijgt van € 48 naar € 52,50.
- De eigenaar van een groothandel met een WOZ-waarde van € 2.400.000 betaalt nu geen € 154 maar € 168 per jaar voor de wegenheffing.

6. VARIANT 3: NADERE REGELGEVING IN HET PROVINCIAAL REGLEMENT (SCHIELAND VARIANT)

Een derde alternatief wordt gevonden in het Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK). Deze is zodanig aangepast, dat voor de Krimpenerwaard (waar HHSK het wegenbeheer heeft), de categorieën Ongebouwd en Natuur gelijkwaardig behandeld. Dus met betrekking tot de waarde-bepaling wordt de wettelijke systematiek nog steeds gevolgd, maar bij de kostenverdeling worden de hectares ongebouwd, niet zijnde natuurterreinen, en de hectares natuurterreinen wel samen genomen.

Hoofdstuk 6. Kostentoedeling wegentaak Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard.

Artikel 22.

1. In het op de kaart als bedoeld in artikel 2 tweede lid, gearceerd aangegeven gebied, wordt ter bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan het wegenbeheer door het hoogheemraadschap onder de naam wegenheffing een heffing gegeven.
2. De toedeling van het kostenaandeel aan de categorie ingezetenen wordt bepaald aan de hand van de gemiddelde inwonerdichtheid per vierkante kilometer in het gebied waar de wegentaak wordt uitgevoerd.
3. De toedeling van het kostenaandeel aan de categorie gebouwd enerzijds en de categorieën ongebouwd en natuurterreinen anderzijds, wordt bepaald op basis van de waardeverhoudingen van de onroerende zaken in het economisch verkeer in het gebied waar de wegentaak wordt uitgevoerd.
4. De toedeling van het kostenaandeel aan de categorieën ongebouwd en natuurterreinen wordt bepaald op basis het aantal hectares van de onroerende zaken in het gebied waar de wegentaak wordt uitgevoerd.
5. De artikelen 116, 118, 119, 120 eerste en vijfde lid, alsmede artikel 121 van de Waterschapswet zijn van overeenkomstige toepassing.

Indien eenzelfde systematiek voor WSHD zou worden toegepast, zou er voor 3/4 van het gebied eenzelfde tarief per ha worden opgelegd. In deze variant blijven het ingezetenen-aandeel van de wegenheffing (op basis van de inwonerdichtheid) en het aandeel gebouwd hetzelfde en verdwijnt het onderscheid tussen natuur en 'overig ongebouwd'.

Categorie	Tarief 2021	Variant 0		Variant 3	
		verdeling	Tarief [#]	Verdeling	Tarief [#]
Ingezetenen	€ 15,67	40,00%	€ 15,67	40,00%	€ 15,67
Gebouwd	0,0064%	50,15%	0,0064%	50,15%	0,0064%
Ongebouwd	€ 17,92/ha	9,76%	€ 17,92/ha	9,85%	€ 15,32/ha
Natuur	€ 1,12/ha	0,09%	€ 1,12/ha		

Tabel 6: Verdeling van de kosten met tarieven variant 3

: tarieven zijn berekend op basis van de Programmabegroting 2021

Zoals tabel 6 aangeeft blijft het ingezetenen-aandeel van de wegenheffing (op basis van de inwonerdichtheid) hetzelfde. Ook voor een eigenaar van een woning van € 250.000 c.q. € 750.000 of een groothandel met een WOZ-waarde van € 2.400.000 treedt geen verandering op in de wegenheffing.

In deze variant ontstaat een voordeel voor de agrariërs en een nadeel voor de terreinbeheerders. Op basis van bovenstaande gegevens komt dit neer op:

- Voor een akkerbouwbedrijf met 60 ha landbouwgrond betekent dit een verlaging van de belastingaanslag voor de wegenheffing met € 156 per jaar (van € 1.075 naar € 919 per jaar).
- Voor een eigenaar van een natuurterrein met 1.000 ha geeft dit een verhoging van de belastingaanslag voor de wegenheffing van € 14.200 (van € 1.120 naar € 15.320 per jaar).

7. VARIANT 4: DE WEGENHEFFING ALS ONDERDEEL VAN DE WATERSYSTEEMHEFFING (SCHELDESTROMEN VARIANT)

Een vierde variant wordt momenteel toegepast bij het waterschap Scheldestromen. Daarbij worden de kosten voor het wegenbeheer samengevoegd met de kosten voor het watersysteembeheer. Voor WSHD is dit mogelijk door het opheffen van het aparte taakgebied voor de wegentaak. Daarmee ontstaat enige efficiency-winst in de heffing en invordering, omdat er geen onderscheid gemaakt moeten worden tussen bijvoorbeeld de verschillende categorieën belastingplichtigen in bijvoorbeeld Dordrecht (nu buiten het taakgebied) en in Rotterdam (binnen het taakgebied). Uit tabel 7 blijkt, dat er minder dan 20% buiten het taakgebied van het wegenbeheer valt.

Categorie		Gegevens voor de Watersysteem-taakgebied	Gegevens voor de Wegen-taakgebied
Gebouwd	M€	113.739	94.230
Ongebouwd	M€	22.299	18.343
- openbare wegen		12.851	11.315
- spoorwegen		4.234	2.788
- agrarische gronden		4.823	3.852
- bouwpercelen		390	388
Natuur	M€	194	162
Totaal	M€	136.232	112.735

Tabel 7: Waardebepaling voor het hele gebied en voor het taakgebied met het wegenbeheer (peildatum 1-1-2019)

Vanuit een solidariteitsgedachte is het hanteren van deze variant verdedigbaar. Daarnaast geldt ook, dat Dordrecht en het Europoort/Maasvlakte-gebied ook profijt hebben van veilige wegen en goede bereikbaarheid in de rest van het beheergebied.

Tenslotte biedt deze variant ook nog de mogelijkheden voor eigenstandige bestuurlijke afwegingen binnen de watersysteemheffing, die niet in de wegenheffing is opgenomen (zoals de extra 10% bandbreedte voor het solidariteitsdeel en de tariefsdifferentiatie voor buitendijkse gebieden en/of openbare wegen).

Wordt afgezien van de tariefdifferentiatie en enkel gekeken naar de verdeling van de extra (wegen)kosten volgens de watersysteemheffing, dan geeft tabel 8 op welke wijze de kosten voor het wegenbeheer worden verdeeld. Dat daarbij elke categorie minder lijkt te gaan betalen wordt vooral bepaald omdat er zo'n 15% méér belastingplichtigen nu meebetalen

aan de kosten voor het wegenbeheer. De inwoners van Dordrecht en de gebruikers het Botlek-Europoort-Maasvlakte gebied dienen mee te betalen aan de kosten voor het wegenbeheer op IJsselmonde, Voorne-Putten, Goeree-Overflakkee en de Hoeksche Waard.

Categorie	Tarief 2021	Variant 0		Variant 4	
		verdeling	Tarief [#]	Verdeling	Tarief [#]
Ingezetenen	€ 15,67	40,00%	€ 15,67	45,00%	€ 15,51
Gebouwd	0,0064%	50,15%	0,0064%	45,92%	0,0053%
Ongebouwd	€ 17,92/ha	9,76%	€ 17,92/ha	9,00%	€ 12,07/ha
Natuur	€ 1,12/ha	0,09%	€ 1,12/ha	0,08%	€ 0,80/ha

Tabel 8: Verdeling van de kosten met tarieven variant 4

#: tarieven zijn berekend op basis van de Programmabegroting 2021

##: hier is de berekende opslag op de watersysteemtarieven gegeven

Als voor de verschillende belastingplichtigen een totaalbeeld wordt bepaald, dan is op basis van een eenvoudige raming het overzicht in tabel 9 te genereren.

Profiel	Tarief 2021 (variant 0)			Variant 4 Totaal [#]	Verschil
	watersyst.	wegen	totaal		
eenpersoonshuishouden, huurwoning in Rotterdam	€ 175,96	€ 15,67	€ 191,63	€ 191,47	-0,1%
eenpersoonshuishouden, huurwoning in Dordrecht	€ 175,96	-	€ 175,96	€ 191,47	8,8%
meerpersoonshuishouden, huurwoning in Rotterdam	€ 310,56	€ 15,67	€ 326,23	€ 326,07	0,0%
meerpersoonshuishouden, huurwoning in Dordrecht	€ 310,56	-	€ 310,56	€ 326,07	5,0%
meerpersoonshuishouden, koopwoning, WOZ waarde 250.000 in Hoogvliet	€ 403,56	€ 31,76	€ 435,32	€ 432,32	-0,7%
meerpersoonshuishouden, koopwoning, WOZ waarde 250.000 in Dordrecht	€ 403,56	-	€ 403,56	€ 432,32	7,1%
meerpersoonshuishouden, koopwoning, WOZ waarde 750.000 in Brielle	€ 589,56	€ 63,76	€ 653,32	€ 644,82	-1,3%
meerpersoonshuishouden, koopwoning, WOZ waarde 750.000 in Dordrecht	€ 589,56	-	€ 589,56	€ 644,82	9,4%
Agrariër, 25 ha ongebouwd, meerpersoons, 240 k€ WOZ waarde opstallen Hoeksche Waard	€ 2.513,84	€ 479,12	€ 2.992,96	€ 2.843,82	-5,0%
Agrariër, 25 ha ongebouwd, meerpersoons, 240 k€ WOZ waarde opstallen, Eiland van Dordrecht	€ 2.513,84	-	€ 2.513,84	€ 2.843,82	13,1%
Agrariër, 60 ha ongebouwd, meerpersoons, 500 k€ WOZ waarde opstallen Hoeksche Waard	€ 5.473,44	€ 1.106,32	€ 6.579,76	€ 6.225,87	-5,4%
Agrariër, 60 ha ongebouwd, meerpersoons, 500 k€ WOZ waarde opstallen, Eiland van Dordrecht	€ 5.473,44	-	€ 5.473,44	€ 6.225,87	13,7%
Groothandelsbedrijf, 2,4 M€ WOZ waarde, 10 ve in Barendrecht	€ 1.565,80	€ 153,60	€ 1.719,40	€ 1.693,00	-1,5%
Groothandelsbedrijf, 2,4 M€ WOZ waarde, 10 ve op Europoort	€ 1.565,80	-	€ 1.565,80	€ 1.693,00	8,1%
Natuurterreineigenaar met 1000 ha op Goeree	€ 5.570,00	€ 1.120,00	€ 6.690,00	€ 6.370,00	-4,8%
Natuurterreineigenaar met 1000 ha in de Biesbosch	€ 5.570,00	-	€ 5.570,00	€ 6.370,00	14,4%

Tabel 9: Lastendruk voor verschillende profielen bij variant 4

#: belastingaanslagen zijn berekend op basis van de Programmabegroting 2021

Voor meer dan 80% van de verschillende profielen geeft deze variant een (kleine) verlaging van de lastendruk tot 5%. Voor de belastingplichtigen buiten het huidige taakveld voor het wegenbeheer moeten nu ook meebetalen aan het wegenbeheer, zodat er voor hen een verhoging van de lastendruk tot ca. 15% optreedt.

8. CONCLUSIES OVERLEG PROVINCIE

In het ambtelijk overleg met de provincie over de inhoudelijke aspecten van de verschillende varianten blijken variant 3 (de Schieland-variant) en variant 4 (Scheldestromen-variant) op inhoudelijke bezwaren te stuiten.

Bij variant 3 zijn de effecten voor de natuurterreinbeheerders groot. Zoals de berekeningen aangeven zou het tarief voor de natuurterreinbeheerders met een factor van 13 à 14 stijgen. Nog los van het feit, dat de provincie ook direct hierdoor getroffen wordt, wordt een dergelijk effect als buitenproportioneel beschouwd. Ambtelijk is daarom aangegeven, dat een dergelijke variant voor de provincie niet zal worden verkozen.

Bij variant 4 zou het aparte taakveld voor het wegenbeheer, zoals door de provincie in 2008 is ingesteld, weer opgeheven moeten worden. Dit besluit terugdraaien heeft meer consequenties dan alleen de fiscale effecten voor de verschillende belastingplichtigen. Ook wordt hierdoor de beleidsvrijheid van de provincie ingeperkt. Tenslotte ontbreekt in Dordrecht en in het Botlek-Europoort-Maasvlakte-gebied de rechtstreekse koppeling tussen het belang (het beheer van de wegen) en de betaling (de wegenheffing). Derhalve is aangegeven, dat ook dit alternatief niet verkozen wordt.

Bij het ambtelijk overleg is gebleken, dat zowel variant 1 als 2 inhoudelijk bespreekbaar zijn. Een daartoe strekkend verzoek kan worden meegenomen in de geplande aanpassing van het provinciaal reglement, dat in 2021 wordt doorlopen. In het ambtelijk overleg is aangegeven dat een brede steun is vanuit de VV voor één van deze twee varianten noodzakelijk geacht wordt voor een succesvolle procedure. Indien er geen duidelijke uitspraak is, zal de huidige regeling gehandhaafd blijven.

In het ambtelijk overleg met de provincie is aangegeven, dat de VV zich in februari-maart op basis van een concreet voorstel daarover zal uitspreken. Dit kan dan vervolgens in de lopende procedure van de Reglements-aanpassing worden meegenomen.

BIJLAGE: TARIEVEN WEGBEHERENDE WATERSCHAPPEN

Van de vijf wegbeherende waterschappen, hebben vier waterschappen een aparte wegenheffing. In tabel 10 zijn de tarieven voor 2021 opgenomen.

Zoals in § 6 al is uitgelegd heeft het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) een wegenheffing, waarin de tarieven voor ongebouwd en natuur gelijk zijn. Waterschap Rivierenland (WSRL) en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) hebben momenteel een kostentoedelingsverordening, die vergelijkbaar is met WSHD. Door andere waardeverhoudingen hebben zij ook een andere verdeling van de kosten.

Waterschap Scheldestromen heeft de kosten voor het wegenbeheer in de watersysteemheffing verdisconteerd (zie § 7). Daardoor zijn die getallen niet direct vergelijkbaar met de andere bedragen.

Categorie	WSHD 2021	HHSK 2021	WSRL 2021	HHNK 2021	Schelde- Stromen #
Areaal	1.585 km	171 km	623 km	1.150 km	3.890 km
Ingezetenen	€ 15,67	€ 44,27	€ 47,48	€ 39,81	€ 115,00
Gebouwd	0,0064%	0,0226%	0,01272%	0,01103%	0,05745%
Ongebouwd	€ 17,92/ha	€ 35,08/ha	€ 13,61/ha	€ 37,05/ha	€ 77,68/ha
Natuur	€ 1,12/ha	€ 35,08/ha	€ 1,61/ha	€ 2,52/ha	€ 9,50/ha

Tabel 10: Wegenheffing van de verschillende wegbeherende waterschappen

: De vermelde tarieven van Waterschap Scheldestromen zijn de watersysteemtarieven, inclusief de kosten voor het wegenbeheer.